

MØTEINNKALLING

Regionrådet

Dato: 14.09.2018 kl. 09:00
Sted: Hadeland Videregående Skole - auditoriet
Arkivsak: 18/00241
Arkivkode:

Eventuelt forfall meldes til Vibeke Buraas Dyrnes tlf. 934 47 376 eller via e-post til vibeke.buraas.dyrnes@gran.kommune.no. **Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.**

NB!

Saksdokumenter sendes også til første vararepresentant. Disse møter bare etter særskilt innkalling. Øvrige vararepresentanter og fylkestingsrepresentanter fra Hadeland får saksliste til orientering.

SAKSLISTE

17/18	11/02958-228	Internasjonalisering
18/18	11/02958-229	Prosjekt Den dyktige bonden

ORIENTERINGER OG DRØFTINGER

Kompetanse:

- Fagopplæringsleder Jørn Olav Bekkelund
- Rektor HVGS Soon Elisabeth Øhring
- Daglig leder Karriere Oppland John Kristiansen

Hadelandssamarbeidet fremover:

- Hadeland i et historisk perspektiv v/ Kari-Mette Avtjern, Randsfjordmuseene
- Hadeland som merkevare – hva betyr omdømmet for næringslivet v/ Trond Øverlier, styreleder GHR Reiseliv
- Gruppearbeid om modeller for Hadelandssamarbeidet fremover

Vibeke Buraas Dyrnes, 7. september 2018

17/18 Internasjonalisering

Arkivsak-dok. 11/02958-228
Arkivkode. 025
Saksbehandler Vibeke Buraas Dyrnes

Saksgang	Møtedato	Saknr
Regionrådet	14.09.2018	17/18

Daglig leders innstilling:

I tråd med Regional handlingsplan 2018 bevilges inntil 100 000,- til arbeid med internasjonalisering i Hadelandskommunene.

Bevilgningen tas fra inngått partnerskapsavtale med Oppland fylkeskommune.

Saksdokumenter

Vedlagt

- Internasjonal strategi for Oppland 2017-21

Ja

Saksopplysninger:

Det er et ønske om å jobbe mer aktivt for at Hadelandskommunene skal være mer med i internasjonale prosjekter. Det finnes mange europeiske og internasjonale samarbeid norske kommuner kan nyte godt av.

I regionrådet for Hadeland 13.10.2017 hadde vi orienteringer om internasjonalisering. Oppland Fylkeskommunes internasjonale arbeid ble orientert om av rådgiver Turid Knutsen-Løvik. I Stortingsmeldingen "Ta heile Norge i bruk" slås det fast at fylkeskommunene har en viktig rolle i å sikre en god kobling til andre regionale, nasjonale og internasjonale program. Med basis i regional planstrategi for Oppland er tre tema valgt for internasjonal strategi: Næringsutvikling og innovasjon, forskning og utdanning og samferdsel.

Internasjonale samarbeidsmuligheter oppstår ikke av seg selv. Ved å delta i internasjonale nettverk og organisasjoner får man bistand i å finne partnere til prosjekter, utvikling av prosjekter og mulighet for politikkpåvirkning overfor både nasjonale myndigheter og EU-systemet.

Det finnes ulike **EU og EØS finansieringsordninger** som det kan være aktuelt for Hadelandskommunene å ta del i.

EUs tematiske tilskuddsordninger, også kalt sektorprogrammene, er et virkemiddel for å nå de målene som er satt i Europa 2020-strategien. Her er *smart vekst*, *grønn vekst* og *inkluderende vekst* hovedmålene. For Oppland fylkeskommune har det vært forsknings- og innovasjonsprogrammet **Horisont2020**, kunst og kulturprogrammet **Creative Europe**, og programmet for ungdom, utdanning og sport, **Erasmus+** som har vært av særlig relevans, men det finnes flere.

Interreg-programmene er en del av EUs regionalpolitikk. Formålet er å bidra til økt integrasjon og territoriell samhörighet i Europa. Eksempler er Norge-Sverige programmet, Nordsjøprogrammet og Østersjøprogrammet som kan ha relevans for vår region.

EØS-midlene skal bidra til sosial og økonomisk utjevning i EØS-området. I forhandlinger med mottakerlandene øremerkes støtten til fond og programmer med klare mål og krav til resultater.

Etter åpne utlysninger fordeler fondene og programmene støtte til enkeltprosjekter. Støtten er konsentrert til sektorer som både er sentrale for utviklingen i mottakerlandene, og hvor det samtidig er potensial og interesse for samarbeid med Norge.

I tillegg ligger det ordninger under Nordplus og Nordisk Kulturfond.

Direktør i **Osloregionens Europakontor (ORE)** Jan Edøy fortalte i regionrådet 13.10.2017 om mulighetene et medlemskap hos dem gir. ORE skal bidra til at medlemmene bruker europeisk samarbeid for å finne gode svar på sine samfunnsutfordringer. Siden 2004 har kontoret i Brussel fungert som lyttepost, døråpner og koblingsboks for sine medlemmer på Østlandet. Per i dag er Hadelandkommunene knyttet til ORE ved at Oppland Fylkeskommune er medlem. Gjennom kommunalt medlemskap slik f.eks Ringsaker og Hamar kommuner er, vil ORE i enda større grad kunne bistå kommunene med å knytte seg til gode europeiske samarbeid og prosjekter.

ORE kan bidra til å igangsette og kvalitetssikre søknader om EU/EØS-midler, gi tilgang til europeiske nettverk og samarbeidspartnere og øke kompetansen i kommunene.

Hadelandskommunene er i dag medlem av **Osloregionen**. Kommunene nyter i dag godt av dette blant annet ved at Osloregionen jobber for profilering av Osloregionens medlemmer i forhold til næringsutvikling og turisme mm.

Norge og kommuner i Norge påvirkes også av internasjonale regler som må følges. Kompetanse om dette er viktig. EU har et komplisert regelverk alle kommuner blir påvirket av. ORE kan bidra til forståelse og kompetanseheving om dette.

Eftas overvåkingsorgan, Esa (Efta Surveillance Authority) har ansvaret for å føre tilsyn med at EØS-avtalen blir gjennomført og etterlevd i det enkelte EØS/Efta-land. Det er viktig for kommunene at man forstår hvilke betydning dette har for eget arbeid.

Vurdering:

Internasjonalt samarbeid gir et mangfoldig og inkluderende samfunn med bærekraftig vekst og utvikling. Samarbeid på tvers av landegrenser gir nyttig kunnskap, ideer og inspirasjon, nettverk og internasjonale utviklingsmidler som gir økt kvalitet på nærings- og samfunnsutviklingen. Kommunene på Hadeland har muligheter til å nyte godt av å være mer aktivt med i internasjonale samarbeidsprosjekter. Arbeidet med å øke kompetansen rundt hvilke muligheter som finnes er i gang, blant annet gjennom kompetansedeling i Osloregionen og gjennom ulike orienteringer fra ORE og fylkeskommune som har vært i regionrådet. Det er nå ønskelig å ta dette et skritt videre. Gjennom en studietur til Brussel kan kommunene i enda større grad kan se hvilke prosjekter de kan nyte godt av å få være med i og hva som skal til for å få til dette. Da kan Hadelandskommunene også få konkrete eksempler som viser hva andre kommuner har oppnådd med fokus på internasjonalisering.

Det foreslås derfor at regionrådet for Hadeland sammen med sentrale personer fra kommunenes administrasjon reiser på en kort studietur med Osloregionens Europakontor til Brussel for å starte opp et mer aktivt arbeid med internasjonalisering.

Det ble i regional Handlingsplan for Hadeland 2018 satt av 100 000,- til arbeid med internasjonalisering. Det anbefales at disse midlene nå vedtas brukt til dette, blant annet i forbindelse med en studietur som antakeligvis blir i januar 2019.

Vedlegg til sak

**INTERNASJONAL
STRATEGI FOR OPPL**

18/18 Prosjekt Den dyktige bonden

Arkivsak-dok. 11/02958-229
Arkivkode. 025
Saksbehandler Kristin Molstad

Saksgang	Møtedato	Saknr
Regionrådet	14.09.2018	18/18

Daglig leders innstilling:

Informasjon om prosjektet «Den dyktige bonden» tas til orientering.

Regionrådet støtter opp om satsningen «Den dyktige bonden» slik den er beskrevet i prosjektskissen.

Regionrådet anbefaler hver kommune å ta stilling til egen inndekning av kommunal egenandel etter foreslått fordelingsnøkkel (Alternativ A).

Saksdokumenter

- Den dyktige bonden 2019-2021 – Prosjektskisse

Vedlagt

Ja

Saksopplysninger:

«Den dyktige bonden» prosjektet er en storsatsing på klima- og miljøarbeidet i landbruket på Hadeland. Lokale gårdbrukere skal få økt kompetanse og engasjement til å drive ennå bedre landbruk som gir mer bærekraftig ressursforvaltning, økt konkurransekraft og økonomisk lønnsomhet. Prosjektet skal bidra til å forberede landbruket på Hadeland på fremtidens utfordringer og muligheter. Samtidig vil prosjektet være viktig for omdømmebygginga til næringa og vise at landbruket er villig til, og evner, å gjøre en forskjell i sin drift, for å gjøre noe med dagens klimautfordringer.

Prosjektets mål: *Landbruket på Hadeland skal produsere mer mat med lavere klimagassutslipp, økt karbonbinding og redusert avrenning til vassdrag.*

For å få til dette, vil det være behov for å ha en dedikert prosjektleder til arbeidet i kommunene.

Det foreligger en prosjektskisse som skal danne grunnlaget for en prosjektplan som utarbeides av prosjektleder når han/hun er på plass.

Prosjektet er forankret i både landbruksplanen og klima- og energiplanene, og prosjektet skal bidra til å følge opp mål og tiltak fra disse planene.

Prosjektet er et samarbeid mellom Landbrukskontoret for Hadeland og Landbrukets fagråd og organiseres etter PLP-metodikken.

Det er satt opp følgende økonomiske rammer for prosjektet i 2019-2021:

Årlig budsjett 2019 - 2021

Prosjektleder – lønn	700 000
Driftsmidler	125 000
Tiltak	175 000
Egeninnsats kommunale ansatte	200 000
	<u>1 200 000</u>

Totale kostnader for hele prosjektet

Prosjektleder – lønn	2 100 000
Driftsmidler	350 000
Tiltak	525 000
Egeninnsats kommunale ansatte*	625 000
	<u>3 600 000</u>

* Noe egeninnsats inkluderer prosjektutviklingsfase med oppstart i 2018.

Finansieringsplan for hele prosjektperioden

Klimasatsmidler (innvilget)	1 375 000
Kommunal egenandel (3 kommuner)	600 000
Egeninnsats ¹	625 000
Andre offentlige tilskudd ² (ikke søkt ennå)	1 000 000
	<u>3 600 000</u>

¹Her ligger egeninnsats av kommunalt ansatte ekskl. prosjektleder, anslagsvis et årsverk totalt gjennom hele prosjektperioden.

²Her ligger tilskudd fra andre offentlige ordninger som vi ikke har søkt på enda (dette blir prosjektleders oppgave).

Kommunal egenandel

Miljødirektoratet har innvilget 1 375 000 kr til prosjektet «Den dyktige bonden». Dette tilskuddet kan kun utløses hvis kommunene går inn med en egenandel på totalt 600 000 kr i prosjektet.

Egenandelen kan fordeles på ulike måter;

- 1) Alternativ A: Benytte en fordelingsnøkkel som Landbrukskontoret har brukt i andre prosjekter etc. for kostnadsfordeling mellom Hadelandskommunene. Kostnadsfordelingen vil da se slik ut:
Gran kommune – 62 % som utgjør 124 000 kr pr år/372 000 kr totalt
Lunner kommune – 24.3 % som utgjør 48 600 kr pr år/145 800 kr totalt.
Jevnaker kommune – 13.7 % som utgjør 27 400 kr pr år/82 200 kr totalt.
- 2) Alternativ B: Alle tre kommunene betaler 1/3 hver, som utgjør 67 000 kr pr år/200 000 kr totalt.

Vurdering:

Med stadig mer fokus og føringer på bærekraftig landbruk, vil det kreve en reell satsning. Kommunene får ikke gjennomført dette uten ytterligere ressurser, og vi mener derfor det er et behov for et flerårig prosjekt med en egen prosjektleder som kan følge opp klima- og miljøtiltakene i landbruksplanen og klimaplanen, og bidra til at dette arbeidet er forankret skikkelig ute i næringa.

Vi tror at Den dyktige bonden prosjektet kan vekke interesse også utenfor regionen, på både fylkes- og nasjonalt nivå, og at kunnskapen som opparbeides gjennom disse årene kan ha nytteverdi utover Hadelandsregionen.

Vi foreslår for fordeling av den kommunale egenandelen i prosjektet basert på fordelingsnøkkel (Alternativ A). Bakgrunnen for det er at Gran har størst landbruksvirksomhet og antall gardbrukere. Videre er utfordringene knyttet til klima og miljø i større grad knyttet til landbruksvirksomheten i Gran, blant annet husdyrhold, avrenning til vassdrag. Det er derfor nærliggende at mest aktivitet og oppfølging i prosjektet vil skje i Gran og at Gran kommune av den grunn bidrar med en større egenandel inn i prosjektet.

Vedlegg til sak

Prosjektskisse Den
dyktige bonden - ver: